

РЕШЕНИЕ

№ 16463

гр. София, 10.09.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 66 състав,
в публично заседание на 04.07.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Елка Атанасова

при участието на секретаря Снежана Тодорова, като разгледа дело номер **2544** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс, във връзка с чл. 22 ал.1 от Закона за енергетиката.

Образувано е по жалба, подадена от А. А. Я. от [населено място] против Решение № Ж-118 от 08.02.2024 г. на Комисия за енергийно и водно регулиране (КЕВР), с което, на основание чл. 147, ал. 2 от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката, във връзка с чл. 22, ал. 1 и ал.7 от Закона за енергетиката, е прекратено административното производство, образувано по жалба вх.№ Е-11Х-00-225/24.11.2023г., подадена от А. Я. срещу „Електрохолд Продажби“ ЕАД. Жалбоподателката е производител на електрическа енергия от слънчева енергия за собствени нужди посредством фотоволтаична централа (ФтЕЦ) с мощност 4,9 kW, като има сключен договор за продажба на излишъка от произведената енергия № 1769/10.05.2023г. с „Електрохолд Продажби“ ЕАД, за срок от 1 година, считано от подписването му. На 01.11.2023г. получила на електронната си поща предложение от „Електрохолд Продажби“ ЕАД за сключване на договор за продажба на излишъка от произведената енергия на свободния пазар, а на 03.11.2023г. получила фактура, в която била остойностена произведената от ФЕЦ електроенергия до 13.10.2023г. Сочи, че на 07.11.2023г. получила уведомление, че договора за изкупуване на ел.енергия, сключен на 10.05.2023г. с „Електрохолд Продажби“ ЕАД се прекратява. На 08.11.2023г. жалбоподателката е уведомена от „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД за възможността до 10.11.2023г. да предприеме действия за избор на

търговец на електрическа енергия / координатор на балансираща група, с когото да сключи договор за балансиране и изкупуване на произведената електрическа енергия, в който случай договора ще влезе в сила от 01.12.2023г. Тези промени са обосновани с отмяната на чл.31 ал.9 от ЗЕВИ, считано от 13.10.2023г. В жалбата се твърди, че посочените промени в ЗЕВИ не са съобразени с т.17 от Директива 2018/2001г. на ЕП и на Съвета от 11.12.2018г. за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници, както и с изискването на т.29 политиките за насърчаване на използването на възобновяема енергия да са предвидими и стабилни и да се избягват чести промени с обратна сила. Поддържа, че липсва основание за прекратяването на договора ѝ, сключен с „Електрохолд Продажби“ ЕАД, доколкото промените не могат да имат действие спрямо вече сключени договори. Моли за отмяна на решението на КЕВР и връщане на преписката с указания до КЕВР да укаже на „Електрохолд Продажби“ ЕАД да изпълни задълженията си, произтичащи от сключения договор с жалбоподателката от 10.05.2023г.

В съдебно заседание, жалбоподателката, редовно призована, не се явява и представлява.

Ответникът – КЕВР, чрез процесуалния си представител – правоспособен юрист С. П., оспорва жалбата. В позиция по същество моли за отхвърлянето ѝ. Представя писмени бележки, в които поддържа, че с отмяната на чл.31 ал.9 от ЗЕВИ, който е предвиждал задължение на крайния снабдител за изкупуване на количеството произведена електрическа енергия, което не се използва за собствени потребление, по цена, определена от КЕВР, е отпаднало и задължението на „Електрохолд Продажби“ ЕАД да изкупува неизползваното за собствено потребление количество ел.енергия, произведено от ФЕЦ на А. Я..

Заинтересованата страна – „Електрохолд Продажби“ ЕАД, редовно призована, не се явява в проведените открити съдебни заседания. Позиция по същество изразява в писмено становище, чрез юрисконсулт В. И., в което поддържа законосъобразност на прекратяването на сключения на 10.05.2023г. с жалбоподателката Договор за продажба на излишъка от произведената енергия № 1769/10.05.2023г. с „Електрохолд Продажби“ ЕАД, като пряка последица от измененията в ЗЕ и в ЗЕВИ, съгласно които е отпаднало задължението на дружеството като краен снабдител да изкупува електрическа енергия от централа, като тази на жалбоподателката, тъй като се прилагат правилата на отворения електроенергиен пазар. Поддържа, че съгласно разпоредба от сключения договор е предвидено, че същият може да се променя при промяна на нормативната уредба, като чрез кореспонденция по електронна поща, както е предвидено и в договора, А. Я. е уведомена, че считано от 13.10.2023г. е отпаднало задължението на дружеството да изкупува произведената ел.енергия от ФЕЦ, собственост на жалбоподателката. Поддържа, че с писмо от НЕК дружеството е уведомено че след отмяната на чл.31 ал.9 от ЗЕВИ крайните снабдители не следва да изкупуват ел.енергия от производители за собствено потребление, както и че след тази дата не следва да фактурират тази енергия на обществения доставчик по реда на чл.94 от ЗЕ. Претендира се юрисконсултско възнаграждение.

Съдът, след като обсъди доводите на страните, прецени представените по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност и извърши проверка на оспорения акт в съответствие с разпоредбата на чл. 168 АПК, за да се произнесе приема следното от фактическа страна:

Производството пред КЕВР е образувано по жалба Е-11Х-00-225/24.11.2023г.,

подадена от А. Я. срещу „Електрохолд Продажби“ ЕАД, с която жалбоподателката възразява срещу прекратяването на договора за изкупуване на електрическа енергия № 1769/10.05.2023г., сключен с дружеството, и моли КЕВР да даде задължителни указания за изпълнение на задълженията по него от страна на „Електрохолд Продажби“ ЕАД.

Тъй като жалбата е подадена чрез „Електрохолд Продажби“ ЕАД, дружеството е изпратило същата в КЕВР на 24.11.2023г., ведно със становището си, както и относимите към него документи. От съдържанието на становището се установява, че между „Електрохолд Продажби“ ЕАД и А. А. Я., като производител на електрическа енергия от ФТЕЦ „А. Я.“, намираща се върху покрив на сграда, на адрес в [населено място], [улица], с номинална мощност 4,9 kW, е сключен Договор № 1769/10.05.2023г. за изкупуване на излишъка от произведената електрическа енергия. В резултат на изменения в Закона за енергията от възобновяеми източници, в сила от 13.10.2023г., е отменена разпоредбата на чл.31 ал.9 от същия закон, съгласно която дружеството, като краен снабдител има задължението да изкупува количеството електрическа енергия, от производители от възобновяеми източници, което не е използвано за собствено потребление. Тъй като дружеството съобразно лицензията си за обществено снабдяване, осъществява изцяло регулирана дейност, след законодателната промяна, настъпила на 13.10.2023г., не съществува основание да продължава да изпълнява задължението си по сключения договор с А. Я. и поради това същият е прекратен. Съобразно становището, по повод промените в ЗЕВИ е проведена среща с обществения доставчик НЕК и с КЕВР, както и с други крайни снабдители, на която били уведомени, че крайните снабдители не следва да изкупуват ел.енергия от производители за собствено потребление и считано от 13.10.2023г. трябва да фактурират тази енергия на обществения доставчик по реда на чл.94 от ЗЕ. За това си становище „Електрохолд Продажби“ ЕАД е уведомило и жалбоподателката. Позицията на обществения доставчик е изразена и писмено в писмо № ЦУ-91-00-229/27.10.2023г. на изпълнителния директор на НЕК до крайните снабдители „Електрохолд Продажби“ ЕАД, „Енерго-про Продажби“ ЕАД и „ЕВН Електроснабдяване“ ЕАД.

Съгласно чл.24 ал.3 от договор № 1769/10.05.2023г. в случаите на промени в действащото приложимо законодателство страните са длъжни да приведат търговските си взаимоотношения в съответствие с влезлите в сила изменения. За прекратяването на договора, вследствие настъпилата промяна в чл.31 ал.9 от ЗЕВИ, жалбоподателката е уведомена по ел.поща с писмо от 07.11.2023г.

При тези установявания от страна на КЕВР е издадено оспореното в настоящето производство Решение № Ж-118/08.02.2024г., с което е прекратено административното производство, образувано по жалбата на А. А. Я..

В съдебното производство е приета като доказателство административната преписка, както и допълнително представеното от заинтересованата страна писмо № ЦУ-91-00-229/27.10.2023г. на изпълнителния директор на НЕК до крайните снабдители.

Предвид изложеното, съдът приема от правна страна следното:

Жалбата е процесуално допустима, подадена от надлежна страна в законния срок и срещу индивидуален административен акт, който подлежи на контрол за законсъобразност.

Разгледана по същество жалбата е неоснователна.

Оспореното решение е постановено от компетентен държавен орган в рамките на очертаната му от Закона за енергетиката /ЗЕ/ материална компетентност, при спазване на установените процесуални правила и в съответствие с целта на закона. Решението е издадено след проверка по реда на глава IX от Наредба № 3/21.03.2013г. за лицензиране на дейностите в енергетиката, установила относимите в казуса факти.

Решението е издадено и в съответствие с материалния закон.

Съгласно чл.31 ал.9 от ЗЕВИ, в редакцията, обн. в ДВ бр. 17 от 2015 г., в сила от 06.03.2015 г.) действаща до отмяната на разпоредбата, със ЗИД на ЗЕВИ, обн. в ДВ бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) в случаите по чл. 26, ал. 2 количеството електрическа енергия, което не е използвано за собствено потребление, се изкупува от съответния краен снабдител по цена, определена от КЕВР при условията и по реда на съответната наредба по чл. 36, ал. 3 от Закона за енергетиката. Нормата на чл.26 ал.2 от ЗЕВИ определя, че производител на електрическа енергия от възобновяеми източници, включително краен клиент по чл. 18а, ал. 1, който предвижда да използва произвежданата енергия за собствено потребление, посочва това в искането си за проучване на условията и начина на присъединяване до съответния оператор на електрическа мрежа. На това основание, крайните снабдители до 13.10.2023г., въз основа на сключени договори с производители на ел.енергия от възобновяеми източници за собствено потребление, имат задължението да изкупуват излишъците произведена ел.енергия, по прогнозна пазарна цена, определена от КЕВР за съответния ценови период. След отмяната на чл.31 ал.9 от ЗЕВИ, считано от 13.10.2023г., това задължение на крайните снабдители е отпаднало, при което не съществува правно основание за „Електрохолд Продажби“ ЕАД да изкупува и произведеното количество ел.енергия, което не е за собствено потребление, от ФТЕЦ, собственост на А. Я.. Тази законодателна промяна, в съответствие с чл.24 ал.3 от сключения договор № 1769/10.05.2023г. между „Електрохолд Продажби“ ЕАД и А. Я., е основанието за прекратяване на договора.

Вярно е, че според съображение 29 от Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 година за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници, политиките за насърчаване на използването на възобновяема енергия следва да са предвидими и стабилни и следва да избягват чести промени или промени с обратна сила.

Съгласно чл. 21 т.1 и т.2 б.а от същата директива, държавите членки гарантират, че потребителите имат право да станат потребители на собствена електрическа енергия от възобновяеми източници, при спазване на настоящия член, както и че потребителите на собствена електрическа енергия от възобновяеми източници, индивидуално или чрез доставчици на агрегирани услуги имат право:

а) да произвеждат възобновяема енергия, включително за собствено потребление, да акумулират и да продават своите излишъци от тази електрическа енергия от възобновяеми източници, включително чрез споразумения за закупуване на възобновяема електрическа енергия, доставчици на електрическа енергия и търговски споразумения между партньори, без да бъдат подлагани на:

i) дискриминационни или непропорционални процедури и такси, както и такси за мрежата, които не отразяват разходите, по отношение на електрическата енергия която потребяват от мрежата или с която захранват мрежата;

ii) дискриминационни или непропорционални процедури и каквито и да е такси по отношение на произведената от самите тях електрическа енергия от възобновяеми

източници, която остава в рамките на техните помещения;

С прекратяването на договора, сключен между "Електрохолд Продажби" ЕАД и А. Я., вследствие отмяната на чл.31 ал.9 от ЗЕВИ, посочените права на потребителите на собствена ел.енергия от ВИ не са нарушени, доколкото същите могат да продават излишъците произведена ел.енергия на свободния енергиен пазар, както и като сключат договор с енергоразпределителното дружество, което да изкупува енергията по цена на свободния пазар, а не по преференциални цени, определени от КЕВР.

Като е приела, че действията на „Електрохолд Продажби“ ЕАД по отношение на жалбоподателката А. Я. не са в нарушение на ЗЕВИ и Закона за енергетиката, КЕВР е постановила законосъобразно решение, жалбата срещу което като неоснователна, следва да бъде отхвърлена.

При този изход на спора и предвид направените своевременно в съдебното производство искания за юрисконсултско възнаграждение, на ответника следва да бъде присъдено юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 лева. На заинтересованата страна следва да бъде присъдено юрисконсултско възнаграждение в размер на 80 лева.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд – София – град, III-то отделение, 66 състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на А. А. Я. от [населено място] срещу Решение № Ж-118 от 08.02.2024 г. на Комисия за енергийно и водно регулиране.

ОСЪЖДА А. А. Я., ЕГН [ЕГН] да заплати на Комисия за енергийно и водно регулиране юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 лв.

ОСЪЖДА А. А. Я., ЕГН [ЕГН] да заплати на „Електрохолд Продажби“ ЕАД юрисконсултско възнаграждение в размер на 80 лв.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: